

Giá trị của con người

Huyền Minh Trung

Có 2 loại giá trị mà người Tây phương gọi là “giá trị loại 1” và “giá trị loại 2”.

Cả hai loại giá trị thứ nhất và giá trị thứ nhì người ta kê khai ra được mỗi thứ có 18 loại chánh, xin xem bảng kê dưới đây.

Người hèn nhát, vì sợ thiệt mạng chẳng hạn, bỏ qua giá trị về thể diện hay danh dự để sinh tồn vì coi sự sống lớn hơn danh dự.

Người cam chịu tội bất lương vì coi lương thiện chả có giá trị gì bao nhiêu.

Theo tôi hiểu thì ông Nguyễn Gia Kiểng, một kỹ sư VN và là một nhà văn nổi tiếng, có viết sách đại ý nói rằng, nếu tôi nhớ không lầm: *Con người trên trái đất này đều giống nhau. Không có dân tộc nào thông minh một cách đặc biệt hơn dân tộc nào. Bằng có là có 2 triệu người VN ty nạn cộng sản cùng khắp thế giới đã thành công đáng kinh phục tại xứ người thì đâu phải là dân VN tôi tỵ, mà là ngang hàng với các dân tộc khác.*

Dân VN trong xứ có tổng sản lượng quốc gia tính trên đầu người rất kém so với Mỹ Canada và Úc hay Nhật Bản (bằng lổi 2% hay 3%) mặc dầu xứ VN tài nguyên cũng nhiều.

Tôi còn nhận thấy là VN không tiến bộ nhanh hơn là tại văn hóa. Và định nghĩa văn hóa một cách ngắn gọn là sự quan niệm về giá trị con người. Còn nữa, người VN cũng như những dân tộc khác đều có những giá trị như nhau, không phải xứ này có giá trị này mà thiếu giá trị kia, hay ngược lại, mà chính là ở chỗ xem trọng lượng của từng thứ giá trị khác nhau. Những nước tiến nhanh tiến mạnh là tại họ coi một số giá trị nào đó rất là quan trọng trong lúc VN ta xem là kém quan trọng. Ngược lại, VN ta xem một số giá trị khác quan trọng trong lúc các dân tộc tiến bộ lại cho là kém quan trọng. Chẳng khác nào con rùa thì phải đi chậm, còn con ngựa thì chạy nhanh, 4 chân dài thì chạy

mới mau, còn cái mu dầy thì không phải để chạy đua, mà là ích lợi gì khác.

Lễ phép và vâng lời được VN ta xem vô cùng quan trọng nhưng Mỹ, Canada và Úc coi là giá trị xoàng, chả có quan trọng gì, là loại giá trị hạng bét. Họ cho lương thiện, thành tích, tham vọng là những giá trị cao nhất, nhưng VN ta lại cho là thấp nhất.

Xin xem bảng giá trị dưới đây do Ông Feather lập ra sau khi phỏng vấn 3000 học sinh từ 11 đến 17 tuổi của 5 nước khác nhau trong đó có Mỹ, Úc và Canada.

Vậy muốn tiến bộ bằng người ta thì phải sửa lại tầm quan trọng của từng loại giá trị cho giống với người ta. Tức phải thay đổi văn hóa. Thứ nhất là phải xem lương thiện là rất quan trọng mới được, chớ mà xảo trá, dối gạt, tham những thì chậm tiến hoài là cái chắc.

18 giá trị loại 1 kê sau đây:

- 1-Đời sống thoải mái (Vie confortable)
- 2-Đời sống hấp dẫn (Vie excitante)
- 3-Cảm nhận hoàn thành nhiệm vụ (Sens de l'accomplissement)
- 4-Một thế giới hòa bình (Un monde de paix)
- 5-Một thế giới đẹp đẽ (Un monde de beauté)
- 6-Sự bình đẳng (Egalité)
- 7-An ninh gia đình (Securité familiale)
- 8-Tự do (Liberté)
- 9-Hạnh phúc (Bonheur)
- 10-Hòa điệu tâm hồn (Harmonie interieure)
- 11-Tình yêu bị hi sinh (Amour martyre)
- 12-An ninh quốc gia (Securité nationale)
- 13-Khoái lạc (Plaisir)
- 14-Cứu rỗi linh hồn (Salut de l'âme)
- 15-Tự trọng (Respect de soi)
- 16-Sự công nhận của xã hội (Reconnaissance sociale)
- 17-Bạn tốt (Amitié vraie)
- 18-Sự tinh khôn (Sagesse)

18 Giá trị Loại 2 kê sau đây:

- 1-Tham vọng (Ambitieux)

2-Cởi mở (À l'esprit ouvert)

3-Có khả năng (Capable)

4-Vui vẻ (Joyeux)

5-Sạch sẽ (Propre)

6-Can đảm (Courageux)

7-Rộng lượng (Indulgent)

8-Hữu dụng (Utile)

9-Lương thiện (Honnête)

10-Có óc sáng tạo (Imaginatif)

11 Độc lập (Independent)

12-Trí thức (Intellectuel)

13-Hợp lý (Logique)

14-Tình cảm (Affectueux)

15-Vâng lời (Obéissant)

16-Lễ phép (Poli)

17-Trách nhiệm (Responsable)

18-Tự kiểm soát (Auto contrôle)

Xin tóm tắt kết quả nghiên cứu của ông Feather như sau:

Về giá trị loại 1:

Mỹ	Canada	Úc
1. Tự do	Tự do	Khôn ngoan
2. Hạnh phúc	Hạnh phúc	Tình bạn tốt
3. Tình khôn	Tình yêu	Tự do
.....		
16. Thoát hiểm	Sự công nhận của xã hội	Công nhận của xã hội
17. An ninh Quốc gia	An ninh Quốc gia	An ninh Quốc gia
18. Thế giới đẹp đẽ	Cứu rỗi linh hồn	Cứu rỗi linh hồn

Về giá trị loại 2

Mỹ	Canada	Úc
1. Lương thiện	Lương thiện	Lương thiện
2. Trách nhiệm	Trách nhiệm	Cởi mở
3. Tham vọng	Giàu tình cảm	Trách nhiệm
.....		
16. Lễ phép	Lễ phép	Lễ phép
17. Sạch sẽ	Sạch sẽ	Sạch sẽ
18. Vâng lời	Vâng lời	Vâng lời

Tuy biết rằng con rùa có những đức tánh tốt của nó, nhưng muốn chạy nhanh thì ta phải chọn con ngựa. Muốn tiến bộ nhanh ta phải noi gương những người tiến bộ, nhưng không bỏ những đức tánh tốt của dân tộc ta, mà cũng đừng coi nó quá quan trọng trong lúc các dân tộc tiến bộ coi thấp hơn. Phải biết phân biệt đâu là mực, đâu là đèn để tránh xa hay đến gần, theo câu ca dao: Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng.

Nói thì dễ nhưng làm thì khó. Giới trẻ VN ta ngày nay chịu ảnh hưởng rất nhiều, rất lâu của xã hội có nhiều tánh xấu như là dối trá, lưu

manh, xảo quyệt, tham lam, độc ác, ngay từ khi còn thơ ấu, không thể một sớm một chiều mà cải tiến được.

Trông người mà, phải cần cả trăm năm lận.

Nhưng càng khó, sự thành công càng vinh quang, chúng ta chớ nản lòng mà hãy cố gắng lên.

Kính lời.

Huỳnh minh Trung

Montréal, Canada

23 Nov. 2012